

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 12 maja 2023 r.

Poz. 2215

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.27.2023.AK WOJEWODY POMORSKIEGO

z dnia 14 kwietnia 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym ((Dz. U. z 2023 poz. 40)

stwierdza się nieważność

ust. 2, 3, 4, 5 i 12 załącznika nr 2 do uchwały Nr LXIV/471/2023 Rady Gminy Zblewo z dnia 13 marca 2023 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych oraz warunków i zasad korzystania z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Zblewo.

Uzasadnienie

W dniu 16 marca 2023 r. do Wojewody Pomorskiego wpłynęła uchwała Nr LXIV/471/2023 Rady Gminy Zblewo z dnia 13 marca 2023 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych oraz warunków i zasad korzystania z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Zblewo, zwana dalej „uchwałą”.

Jako podstawę prawną podjęcia uchwały wskazano art. 18 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 poz. 40) oraz art. 15 ust. 1 pkt 6 w zw. z art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2022 poz. 1343 i poz. 2666), dalej jako „u.p.t.z.”.

W toku czynności nadzorczych, pismem z dnia 4 kwietnia 2023 r., organ nadzoru zawiadomił Radę Gminy Zblewo o wszczęciu postępowania nadzorczego w stosunku do przedmiotowej uchwały oraz poinformował o możliwości złożenia wyjaśnień w sprawie.

Po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego organ nadzoru stwierdził, że badana uchwała w części wskazanej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego podjęta została z istotnym naruszeniem prawa.

Na wstępie należy wskazać, że przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego podlegający publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji RP organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Jednocześnie zasada praworządności wyrażona w art. 7 Konstytucji RP, który stanowi, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, wymaga, aby organ stanowiący gminy, wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym działał ściśle w granicach tego upoważnienia (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 6 grudnia 2012 r., sygn. akt II SA/Wr 686/12). Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 6 u.p.t.z., organizowanie publicznego transportu zbiorowego polega w szczególności na określaniu przystanków komunikacyjnych i dworców, których właścicielem lub zarządzającym jest

jednostka samorządu terytorialnego, udostępnionych dla operatorów i przewoźników oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów. Z kolei art. 15 ust. 2 u.p.t.z. stanowi, że określenie przystanków komunikacyjnych i dworców oraz warunków i zasad korzystania, o których mowa w ust. 1 pkt 6, następuje w drodze uchwały podjętej przez właściwy organ danej jednostki samorządu terytorialnego.

W § 2 uchwały Rada Gminy Zblewo postanowiła określić warunki i zasady korzystania z przystanków komunikacyjnych na terenie Gminy Zblewo, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Zblewo, zgodnie z załącznikiem nr 2 do uchwały.

W ust. 2 załącznika nr 2 do uchwały Rada Gminy wprowadziła następujące regulacje:

„2. Warunkiem niezbędnym do korzystania z przystanków komunikacyjnych jest posiadanie zgody Gminy Zblewo. W celu uzyskania zgody na korzystanie z przystanków, należy złożyć stosowny wniosek w Urzędzie Gminy Zblewo.”.

Należy zauważyć, że procedura uzgadniania zasad korzystania z przystanków komunikacyjnych została uregulowana w art. 32 u.p.t.z. Przedsiębiorca jest zobowiązany złożyć wniosek o uzgodnienie wyłącznie w przypadku użytkowania przystanków położonych na terenie miast oraz dworców (art. 32 ust. 1-2 u.p.t.z.). Właściciel takiego przystanku lub dworca uzgadnia zasady korzystania z przywołanych obiektów po spełnieniu warunków wskazanych w art. 32 ust. 3 u.p.t.z. Natomiast, w przypadku przystanków położonych poza granicami administracyjnymi miast ustawodawca wprowadził odmienną procedurę, która nie przewiduje obowiązku uzgodnienia zasad korzystania z przystanków z właścicielem lub zarządzającym, a jedynie obowiązek poinformowania właściwej gminy o uzyskaniu potwierdzenia zgłoszenia przewozu i doręczenia rozkładu jazdy oraz schematu połączeń komunikacyjnych przed rozpoczęciem przewozów, a także informowania o dokonywanych zmianach (art. 32 ust. 6 u.p.t.z.). Wymienione w uchwale przystanki na terenie Gminy Zblewo są położone poza granicami administracyjnymi miast, a więc wprowadzenie przez organ uchwałodawczy regulacji ust. 2 załącznika nr 2 do uchwały stanowi istotne naruszenie art. 32 ust. 6 u.p.t.z. w zw. z art. 7 Konstytucji RP.

W ust. 3, 4 i 5 załącznika nr 2 do uchwały Rada Gminy postanowiła, że:

„3. Operatorzy i przewoźnicy posiadający właściwą zgodę na korzystanie z przystanków komunikacyjnych będących w zarządzie Gminy Zblewo, mają obowiązek podać do publicznej wiadomości rozkład jazdy poprzez zawieszenie stosownej informacji na przystankach komunikacyjnych zgodnie z ustawą z dnia 15 listopada 1984 roku Prawo przewozowe (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 8 z późn. zm.).

4. Sposób zamieszczenia rozkładu jazdy na przystanku należy uzgodnić z Gminą Zblewo.

5. Utrzymanie tablicy z rozkładem jazdy w należyтым stanie technicznym należy do operatora i przewoźnika. Zabrania się umieszczania na przystankach komunikacyjnych innych informacji niż te, które dotyczą rozkładu jazdy, oraz reklam w rozumieniu art. 4 ust. 23 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1693 ze zm.).”.

W ocenie organu nadzoru powyższe przepisy dotyczące rozkładów jazdy wykraczają poza zakres delegacji ustawowej wynikający z art. 15 ust. 2 u.p.t.z. Postanowienia te nie dotyczą warunków, ani zasad korzystania z przystanków komunikacyjnych. Należy również zauważyć, że materia dotycząca zamieszczania rozkładu jazdy na przystankach została uregulowana w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 10 kwietnia 2012 r. w sprawie rozkładów jazdy (Dz. U. z 2018 r. poz. 202), dalej jako „rozporządzenie”, wydanym na podstawie upoważnienia zawartego w art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 8). Zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia, przewoźnik wykonujący regularny przewóz osób w transporcie drogowym oraz innym szynowym podaje rozkład jazdy do

publicznej wiadomości w szczególności poprzez przekazanie rozkładu jazdy oraz informacji dotyczącej rozkładu jazdy właścicielowi albo zarządzającemu przystankiem komunikacyjnym lub dworcem, celem zamieszczenia informacji dotyczącej rozkładu jazdy na danym obiekcie. Natomiast, w myśl § 11 ust. 3 pkt 2 lit. „b” rozporządzenia w transporcie drogowym podawanie rozkładu jazdy do publicznej wiadomości polegające na przekazaniu rozkładu jazdy oraz informacji dotyczącej rozkładu jazdy właścicielowi albo zarządzającemu przystankiem komunikacyjnym lub dworcem, celem zamieszczenia informacji dotyczącej rozkładu jazdy na danym obiekcie następuje poprzez przekazanie kopii zatwierdzonego rozkładu jazdy w postaci pliku w formacie PDF oraz w wersji elektronicznej umożliwiającej edycję tekstu. Z powyższych przepisów jednoznacznie wynika, że ogłaszanie rozkładów jazdy na przystankach jest obowiązkiem ich właścicieli i zarządców, a więc w analizowanym przypadku Gminy Zblewo. Rada zobowiązując operatorów i przewoźników do zawieszenia rozkładu jazdy na przystankach komunikacyjnych (ust. 3 załącznika nr 2 do uchwały), uzgadniania z Gminą Zblewo sposobu zamieszczenia rozkładu jazdy (ust. 4 załącznika nr 2 do uchwały) oraz utrzymania tablicy z rozkładem jazdy w należytych stanie technicznym (ust. 5 załącznika nr 2 do uchwały) naruszyła w sposób istotny art. 15 ust. 2 u.p.t.z. oraz § 11 ust. 1 pkt 3 i § 11 ust. 3 pkt 2 lit. „b” rozporządzenia w zw. z art. 7 Konstytucji RP.

Ponadto w ust. 5 załącznika nr 2 do uchwały Rada Gminy zabroniła umieszczania na przystankach komunikacyjnych innych informacji niż te, które dotyczą rozkładu jazdy oraz reklam. Tymczasem, materię tę reguluje przepis aktu prawnego wyższego rzędu, tj. art. 63a § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2581), który stanowi, że kto umieszcza w miejscu publicznym do tego nieprzeznaczonym ogłoszenie, plakat, afisz, apel, ulotkę, napis lub rysunek albo wystawia je na widok publiczny w innym miejscu bez zgody zarządzającego tym miejscem, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny. Zatem, organ stanowiący nie posiada upoważnienia do ustanowienia w uchwale zakazu umieszczania na przystankach reklam oraz innych informacji. Rada Gminy wprowadzając przywołany zakaz naruszyła w sposób istotny art. 15 ust. 2 u.p.t.z. oraz art. 63a § 1 Kodeksu wykroczeń w zw. z art. 7 Konstytucji RP.

W ust. 12 załącznika nr 2 do uchwały organ uchwałodawczy postanowił, że „*W przypadku nie stosowania się operatorów i przewoźników do warunków i zasad korzystania z przystanków komunikacyjnych, Gmina Zblewo może cofnąć zgodę na ich korzystanie.*”. Należy zauważyć, że w przypadku przystanków położonych poza granicami administracyjnymi miast ustawodawca nie przewidział obowiązku uzyskania uzgodnienia zasad korzystania z przystanków z właścicielem lub zarządzającym (art. 32 ust. 6 u.p.t.z.). Ponadto, w art. 35 ust. 4 pkt 3 u.p.t.z. wskazano, że to organizator, a nie właściciel lub zarządca przystanku, w drodze decyzji administracyjnej, cofa potwierdzenie zgłoszenia przewozu w przypadku rażącego naruszenia zasad korzystania z przystanków. W ocenie organu nadzoru właściciel lub zarządzający przystankiem nie ma uprawnienia do wydania zgody na korzystanie z przystanków, a w związku z tym także kompetencji do jej cofnięcia. Zatem, regulacja ust. 12 załącznika nr 2 do uchwały stanowi istotne naruszenie art. 35 ust. 4 pkt 3 w zw. z art. 32 ust. 6 u.p.t.z.

Wobec powyższego, stwierdzenie nieważności ust. 2, 3, 4, 5 i 12 załącznika nr 2 do uchwały Nr LXIV/471/2023 Rady Gminy Zblewo z dnia 13 marca 2023 r. w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych oraz warunków i zasad korzystania z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Zblewo, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Pomorskiego.

Wojewoda Pomorski

Dariusz Drelich